proLékaře.cz | 11.11.2026

61. kongres EASD, 15.–19. septembra 2025, Viedeň: čo nás najviac zaujalo

Katarína Langová[1], Gabriela Švrčková[2]
[1]Ambulancia diabetológie, porúch látkovej premeny a výživy FN Agel Skalica a.s.
[2]DIAMEDICAL, s.r.o., Skalica

✉ **MUDr. Katarína Langová** | www.nemocnicaskalica.agel.sk
Doručené do redakcie | Received 3. 10. 2025

61. ročník kongresu Európskej asociácie pre štúdium diabetu (The European Association for the Study of Diabetes – EAS sa konal od 15. do 19. septembra 2025 vo Viedni. Kongresu sa zúčastnilo viac ako 13 tisíc účastníkov.

Kongres EASD začal slávnostnými prednáškami. **Profesor A. Hattersley** pripomenul svoj prínos v oblasti genetického testovania diabetu typu MODY a vývoj perzonalizovanej liečby pomocou algoritmov na základe klinických parametrov.

Obezita sa na kongrese ukázala ako jeden z hlavných pilierov diskusie. Veľa prednášok a sympózií bolo venovaných receptorovým agonistom GLP1 (GLP1-RA) a ich kombináciám s GIP, GLP2 a amylínom, ktoré sa postupne stávajú súčasťou liečby nielen diabetu 2. typu.

Veľmi diskutovanou bola otázka, ako si pri chudnutí udržať svalovú hmotu. I pri farmakologickej liečbe obezity je cvičenie kľúčom ku zníženiu straty svalovej hmoty. Je treba byť veľmi opatrný pri využívaní GLP1-RA u starých ľudí, ktorí už majú sarkopéniu.

Pilotná štúdia využitia GLP1-RA u pacientov s diabetom 1. typu za účelom redukcie hmotnosti poukázala na výborné výsledky pri poklesu hmotnosti, pri úprave glykémií a pri poklesu spotreby inzulínu.

Nemenej zaujímavé boli dáta o bezpečnosti GLP1-RA v kontexte tehotenstva a reprodukčného zdravia. V rámci predkoncepčnej starostlivosti sú GLP1-RA vhodní u obéznych diabetičiek, kedy pokles hmotnosti umožňuje plánovanú graviditu. Podľa platných odporúčaní je treba liečbu vysadiť približne 6–8 týždňov pred plánovanou koncepciou, i keď retrospektívne analýzy naznačujú, že by mali byť bezpečné i počas gravidity. Po gestačnom diabete GLP1-RA dokážu oddialiť nástup diabetu 2. typu.

Na kongrese bola predstavená očakávaná štúdia SURPASS – CVOT porovnávajúca účinok tirzepatidu (15 mg) s dulaglutidom. Výsledky poukázali na noninferioritu tirzepatidu voči dulaglutidu v prevencii kardiovaskulárnych príhod, pričom matematické modelovanie voči placebu ukázalo na jeho superioritu. Okrem potvrdenej bezpečnosti boli ukázané aj pozitívne účinky na renálne parametre, redukciu hmotnosti a kompenzáciu diabetu. Štúdia zaujala nielen výsledkami, ale aj designom s aktívnym komparátorom.

Zaujímavé boli výsledky štúdie REDEFINE-1 a REDEFINE-2 s kagrilintidom (cagrilintid) aj v kombinácii so semaglutiom.

Vývoj v oblasti GLP1-RA je len na začiatku – ide ale rýchlym vývojom cez duálnych agonistov, triplagonistov až po experimentálne molekuly, ktoré cielia na štyri receptory. Sľubujú nielen redukciu hmotnosti a zlepšenie glykémií, ale aj neuroprotektivitu.

Okrem injekčných foriem sa objavujú aj perorálne varianty s týždňovým dávkovaním.

Zaujímavé boli aj prednášky venované senzorovým technológiám, ich spoľahlivosti a diskusie sa viedli aj o nutnosti štandardizácie kvality glukózových senzorov, aké riziká prináša chýbajúca štandardizácia presnosti v rôznych glykemických pásmach a či bude ovplyvnená dostupnosť senzorov pre pacientov.

Viaceré prednášky boli venované hypoglykémiám, ktoré i napriek používaniu pokročilých technológií stále predstavujú pre diabetikov problém. Nutné je pacientov dlhodobo edukovať o hypoglykémii, o nočnej hypoglykémii, dodržiavaní režimu, hypoglykémiách pri fyzickej záťaži, nakoľko ani uzavreté okruhy nedokážu vždy všetko zachrániť.

Na kongrese bol predstavený návrh na nové spoločné odporúčania Americkej diabetologickej asociácie (ADA) a EASD, pridané boli 3 nové kapitoly na detekciu, prevenciu a liečbu makro- a mikrovaskulárnych komplikácií, liečbu obezity, a taktiež sa diskusia viedla o podávaní GLP1-RA a gliflozínov u diabetikov 1. typu na zníženie rizika kardiovakulárnych a renálnych komplikácií.